

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 39

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 29. března 1983

Č. j.: inf. 50/83
Počet listů: 7
Počet výtisků: 26
Den vydání: 30. března 1983

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Politická situace a názorová hladina obyvatel je podle hodnocení krajských a městských výborů strany a instruktorů ústředního výboru příznivá a klidná. Byla zejména ovlivňována výročními členskými schůzemi a konferencemi KSČ, jejichž průběh je v současné době vyhodnocován, úsilím za splnění plánovaných úkolů v průmyslu i zemědělství, řešením vznikajících problémů a rozvíjením iniciativy pracujících. Na veřejné mínění pozitivně působí vcelku stabilizovaná situace na vnitřním trhu. V posledním období vzbudil zájem hlavně funkcionářů strany Dopis předsednictva ústředního výboru KSČ stranickým orgánům a organizacím k prohloubení účinnosti boje proti porušování zásad socialistické zákonnosti, morálky a disciplíny. Velký zájem široké veřejnosti je nadále soustředěn na sledování mezinárodních událostí, boj za mír a odvrácení jaderné války.

x

Úsilí stranických, státních a hospodářských orgánů i organizací je v současném období orientováno na zabezpečování plánovaných úkolů stanovených pro první čtvrtletí 1983. Rozhodující předpoklad pro jejich realizaci vytvořily výroční členské schůze strany, které vytyčily v této souvislosti konkrétní cíle. Způsoby jejich zajišťování jsou v centru pozornosti výrobních porad i veřejných stranických schůzí. Hlavní důraz je kladen na další prohlubování intenzifikace výroby, zvyšování kvality, efektivnosti a hospodárnosti, zlepšování úrovně řídicí i organizátorské práce. Typickým projevem je také snaha o účinnější zavádění zásad Souboru opatření do praxe, hledání příčin některých nedostatků a východisek pro jeho důslednou a komplexní realizaci, zlepšování dodavatelsko-odběratelských vztahů a odstraňování prostojů ve výrobě. Široká pracovní iniciativa se rozvinula zejména u příležitosti 35. výročí Vítězného února. Kolektivy pracujících přijaly řadu hodnotných socialistických závazků a další jsou vyhlašovány na

probíhajících stranických konferencích. Jsou orientovány především na dosažení úspor paliv, energie, pohonných hmot, rozvoj vynálezeckého a zlepšovateľského hnutí, překročení úkolů ve výrobě zboží i ostatních ukazatelů, předčasné splnění plánovaných cílů apod. V některých krajích byly na počest uvedeného výročí odpracovány rovněž mimořádné pracovní směny.

Ze zpráv jednotlivých krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že výrobní úkoly za první čtvrtletí 1983 budou ve většině podniků splněny. Poznatky však ukazují, že v řadě podniků rozpisem plánu a stanovením nižších úkolů na první měsíce byla založena nerovnoměrnost v jeho zabezpečování. Stranické orgány soustavně sledují průběh zajišťování plánu. S vedoucími hospodářskými pracovníky a stranickými funkcionáři podniků, které úkoly neplní, jsou projednávány příčiny neplnění plánu a dohodnuta opatření k vyrovnání skluzů do konce I. pololetí letošního roku.

Při zabezpečování výrobních úkolů je názorová hladina pracujících do určité míry negativně ovlivňována přetrvávajícími nedostatky v materiálně technickém zásobování a odbytovými potížemi. Jejich důsledkem jsou časté nepravidelné dodávky surovin ze zahraničí i z tuzemska, nevybilancovanost materiálů, nezajištěnost potřebných komponentů k výrobě a někde také exportu především do nesocialistických zemí, což způsobuje řadu poruch ve výrobě a neplnění plánu. V některých podnicích jsou problémy způsobeny špatnou kvalitou dodávaných materiálů. Uvedené nedostatky se snaží v jednotlivých výrobních jednotkách zmírňovat úsilím o zajištění plánovaných úkolů ve výrobě z ušetřených surovin, paliv a materiálů. Zabezpečování plánu v uplynulém období bylo narušováno i chřipkovou epidemií, která způsobovala poměrně značnou absenci pracujících.

Rovněž na úseku zemědělství je pracovní úsilí soustřeďováno k zajištění úkolů státního plánu. Pozornost je věnována především včasnému a kvalitnímu zabezpečování jarních polních prací. Provádí se setí jarních obilovin a někde i cukrové řepy. Ošetřují se trvalé travní porosty, ozimá řepka, provádí se přihnojování víceletých píceň,

výsadba brambor, zeleniny, vápnění orné půdy, zaorávka chlévské mrvy a další práce. Přes dobré výsledky je pracovníky v zemědělství poukazováno na některé přetrvávající problémy. Tyto souvisejí především s nedostatkem náhradních dílů i některých mechanismů, což způsobuje značné obtíže v připravenosti techniky na jarní práce. V jednotlivých zemědělských podnicích tato skutečnost znamená pomalejší tempo oprav než v loňském roce a někde není proto plněn jejich časový harmonogram zejména u těžkých traktorů, sečích strojů na obilí i cukrovou řepu a sklízecích mechanismů na píce.

Tyto problémy jsou postupně řešeny na úrovni krajských a okresních zemědělských správ. Stranické orgány provádějí pravidelné pohovory s řediteli Státních statků i předsedy JZD a jsou přijímána opatření k účinnému zajišťování plánovaných úkolů.

Na spokojenost občanů příznivě působí, že se od počátku letošního roku vcelku daří udržovat dobrou úroveň vnitřního trhu. Uklidnily se tak různé názory a fámy předpovídající zhoršení situace v zásobování po vánočních svátcích a úvahy o zvyšování cen některých druhů zboží. Krajské /městské/ výbory strany přesto upozorňují na to, že místně přetrvávají dílčí problémy v uspokojování poptávky. Spotřebitelé poukazují zejména na nedostatečnou sortimentní skladbu u některého zboží. U potravin se jedná například o levnější druhy masa, nedostatek sádla, slaniny, rostlinných tuků apod. U průmyslového zboží patří mezi výrobky, které nejvíce v obchodech schází, porcelán, šicí stroje, jízdní kola tuzemské výroby, některé sportovní potřeby i módní textil. Územní stranické orgány, národní výbory i příslušné obchodní organizace vyvíjejí úsilí o udržení stavu na trhu a operativně řeší vznikající nedostatky.

Dopis předsednictva ÚV KSČ stranickým orgánům a organizacím k prohloubení účinnosti boje proti porušování zásad socialistické zákonnosti, morálky a disciplíny byl projednán v předsednictvech krajských /městských/, okresních výborů strany, v řadě případů na zasedání okresních výborů. Většina těchto orgánů přitom přijala vlastní stanoviska a opatření k jeho zabezpečení. Je v

nich vyslovována plná podpora přístupu k řešení těchto závažných společenských problémů. Ukazuje se, že záměr Dopisu je správně chápán, jako nástup k důslednému dodržování všech právních norem, kázně, discipliny i morálky. Je oceňováno, že Dopis byl dán k dispozici pro všechny základní organizace, což přispívá ke sjednocení postupu. Potvrdili to i instruktoři ÚV KSČ. Někteří z nich však upozornili na to, že opatření stranických orgánů zatím více směřuje k organizačnímu zajištění práce s tímto dokumentem a méně se dotýkají řešení nastolených problémů v místních podmínkách.

Ve většině krajů byl s Dopisem a způsobem jeho zabezpečení seznámen přední funkcionářský aktiv a pracovníci aparátu stranických orgánů. V řadě okresů se již uskutečnily celookresní nebo sektorové aktivity s předsedy základních organizací. Prvé poznatky potvrzují, že i zde je přijímán rozumně, s jeho obsahem vyslovován souhlas a vyjadřováno odhodlání podílet se na jeho prosazování v praxi. Zároveň se však vyskytují i některé další názory. Objevují se požadavky, aby došlo k účinnějšímu spojování stranického ovlivňování zákonných opatření s působením státních i hospodářských orgánů a organizací. V této souvislosti instruktoři ÚV KSČ upozornili na to, že se zatím rozpracovávané opatření vlády dostává do nižších článků nestejněměrně. Dále se upozorňuje, že do boje proti těmto jevům by měly být mnohem více zapojovány masové sdělovací prostředky a že bude nezbytné zpřísnit kontrolu činnosti lidí na všech úsecích. Přitom jednotlivci vystupují s návrhy prověřit způsob nabytí majetku u některých dobře situovaných občanů. Projevovaly se i snahy nehledat příčiny nedostatků ve vlastních řadách, ale někde jinde. Hovořilo se také o tom, že na dosavadním stavu se nic nezmění, nebudou-li následovat konkrétní činy a osobní příklad vedoucích funkcionářů. Mezi některými členy strany, zejména hospodářskými pracovníky, se vyskytují skeptické názory v tom smyslu, že Dopis nepřináší nic nového a že na současném stavu nic nezmění. Ojediněle se vyskytují obavy, aby Dopisu nebylo zneužito k narušení jednoty strany a nespravedlivému osočování funkcionářů i řadových členů. V této souvislosti je poukazováno na úvodník Rudého práva ze dne 19.2.1983, v němž se

takový nástin projevil. Příčinou této obavy jsou i množící se anonymní dopisy, které nyní docházejí územním stranickým orgánům a napadají jednotlivé funkcionáře i pracovníky. Jsou mezi nimi i takové, které znevažují záměry Dopisu předsednictva ÚV KSČ.

Z informací krajských /městských/ výborů strany i instruktorů ÚV KSČ vyplývá, že se v současné době vyvozením svých závěrů z Dopisu PÚV KSČ zabývají výbory základních organizací strany. Členům pak budou předloženy na členských schůzích v měsíci dubnu, v některých krajích /například v Jihočeském a Východoslovenském/ ještě v květnu.

Názory veřejnosti, zvláště v posledním období, výrazně ovlivňují mezinárodní události. Se stupňujícím zájmem a jednoznačným souhlasem se setkává mírové úsilí Sovětského svazu a dalších socialistických zemí. Sledován je zejména vývoj vztahů mezi Východem a Západem i všechny akce ve světě, směřující k odvrácení jaderné války. V této souvislosti jsou z mnoha probíhajících stranických konferencí odesílány rezoluce, v nichž komunisté plně podporují výzvu Mezinárodního přípravného výboru Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, které se má uskutečnit v Praze. Této výzvě je vyjadřována stále rozsáhlejší i finanční podpora od pracovních kolektivů, organizací Národní fronty apod. V mnoha případech celé podniky a závody zasílají výsledky mimořádných pracovních směn na Fond míru a solidarity ústředního výboru Národní fronty.

Poměrně značné překvapení vyvolalo u naší veřejnosti přesvědčivé volební vítězství pravicových stran v NSR a pokles počtu voličů, hlasujících pro SPD. Je přičítáno příliš optimistickému hodnocení průběhu předvolební kampaně hromadnými sdělovacími prostředky. Jsou vyjadřovány obavy o mírový vývoj v Evropě a je očekáváno zhoršování hospodářských styků mezi Východem a Západem. Například v Praze řada starších soudruhů dává současnou situaci do souvislosti se stavem ve třicátých letech, kdy světová hospodářská krize v Německu vedla k nástupu fašismu.

Rozhořčení a jednoznačné odsouzení vyvolalo odvrácení československých občanů protivládními silami UNITA v Angolské lidové republice. Pozorně jsou sledovány kroky naší vlády k jejich urychlenému propuštění.

V poslední době vzbuzuje pozornost rostoucí aktivita Vatikánu, především cesta papeže Jana Pavla II. po zemích Střední Ameriky a jeho vystoupení, v nichž působí na pracující, aby se vzdali třídního boje. Požaduje se také obšírnější informace o ekonomické a politické situaci v PLR.

I když v krajích nebyly zaznamenány žádné závažnější negativní jevy, upozorňují krajské /městské/ výbory strany na to, že se v souvislosti s přípravou okresních konferencí KSČ začínají ve větším množství vyskytovat různé dopisy a tiskoviny s protisocialistickým obsahem. Je v nich napadáno naše zřízení, KSČ a projevuje se snaha pravicových sil podlomit důvěru ve stranické představitele. Například některým okresním výborům strany, podnikovým výborům Východoslovenských železáren Košice, AZNP Mladá Boleslav /Středočeský kraj/, CZV KSČ Jitex Písek /Jihočeský kraj/ apod. došly anonymní dopisy z Prahy vyzývající ke svolání celostátní konference delegátů XVI. sjezdu KSČ s cílem "zhodnotit" činnost ústředního výboru, jeho předsednictva i sekretariátu a posoudit údajné deformace ve straně a společnosti. V parku v Litoměřicích /Severočeský kraj/ byl nalezen leták, v němž je útočeno na naše přátelství a spojenectví se Sovětským svazem a jsou uráženi vedoucí státní i straničtí představitelé.